

A Győri Ítéltábla a dr. Ollé György ügyvéd által képviselt **felperesnek** a dr. Szenthe Zsolt ügyvéd által képviselt **alperes** ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Veszprémi Törvényszék 2017. február 13. napján kelt 1.G.40.036/2014/67. számú ítélete ellen az alperes által 70. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekinti és a per főtárgya tekintetében azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy megállapítja, hogy a peres felek között 2012. augusztus 31-én kötött kompenzációs megállapodás érvénytelen.

Az alperes által az állam javára külön felhívásra fizetendő feljegyzett elsőfokú illeték összegét 1.000.000,- (Egymillió) Ft-ra, a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1.070.895,- (Egymillió-hetvenezer-nyolcszázkilencvenöt) Ft-ra leszállítja.

Köteles az alperes az illetékügyben eljáró hatóság felhívására az állam javára megfizetni 2.144.000,- (Kettőmillió-egyszáznegyvennégyezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, a felperes javára pedig 15 napon belül 381.000,- (Háromszáznolcvanegyezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen a részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes ügyvezetője ..., a felperes tagjai ..., ... és Az alperes tagjai ... és ..., ügyvezetője A perben nem álló ... kft. tagjai ... és ..., ügyvezetője ... és

A felperes az alperessel 2012 április 20-án kölcsönszerződés alapján 30.790.000 Ft kölcsönt nyújtott az alperesnek. A felperes és az alperes 2012. június 15-én építési szerződést kötöttek a felperes mint megrendelő tulajdonában álló ...i kikötő ... partfal építési, erősítés munkáinak kivitelezésére. A szerződés 4. 1. pontja szerint a felperes megrendelőként a munkaterületet 2012 július 16. napjáig volt köteles a vállalkozó alperes részére átadni. A szerződésben a felek a kivitelezés befejezésének időpontját 2012. augusztus 30. napjában, a vállalkozói díjat bruttó 26.800.000 forintban határozták meg. A szerződés alapján az alperes 2012. augusztus 31-i teljesítést megjelölve 2012. szeptember 5-én 2012. október 1-i fizetési esedékességgel 12-10/00024 számon számlát állított ki 26.800.000 ezer forintból. A felperes és az alperes között 2012 augusztus 31. napján "kompenzáció" megnevezésű megállapodás jött létre, amely szerint a felperes felé fennálló kölcsöntartozásba a felek beszámították a számla szerint az alperest megillető 26.800.000 forintot.

A Veszprémi Törvényszék a 2017. február 13. napján kelt és április 8. napján jogerőre emelkedett 1.G.40.037/2014/51. számú ítéletével kötelezte az ... Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. f.a. I. rendű alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a jelen per felperesének 7.600.000 forintot és annak kamatait, továbbá 585.800 Ft perköltséget valamint az állam javára 456.000 Ft feljegyzett illetéket azzal, hogy amennyiben az I. rendű alperes vagyona nem fedezi a tartozást, azt a II. alperes ... Kft. köteles megfizetni. A jogerős ítélet indokolása megállapította, hogy a felperesnek az I. rendű alperessel 2012. június 15-én a ...i kikötőben lévő pontonhíd és műszaki berendezések felújítása tárgyában kötött vállalkozási szerződést az I. rendű alperes nem teljesítette.

alperes neve I. r. és az a ... Bt. II. r. felperesnek Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Regionális Adó Főigazgatósága ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata tárgyában indult perben a ...i Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2015. március 20. napján kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 4.K.27.039/2014/11. számú ítéletével a felperesek keresetét elutasította. A jogerős ítélet indokolása szerint a bíróság a perben csatolt fényképfelvételeket az adóhatósággal egyezően értékelte megállapította, hogy a jelen per tárgyát képező vállalkozási szerződés szerinti partfal feltöltési munkák tekintetében 2012 nyarán nem kerülhetett sor a teljesítésre.

A felperes ellen 2013. július 4-től csődeljárás, annak sikertelenségét követően 2013. december 2. napjától felszámolási eljárás indult. A felszámolási eljárásban a felperesi ügyvezető 2014. január 10-én, január 28-án és január 31-én adott át iratokat a felszámolónak.

A felperes a 2014. április 10-én előterjesztett kereseti kérelmében elsődlegesen az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40. § (1) a) pontjára és (3) bekezdésére, másodlagosan az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 207. § (6) bekezdésére hivatkozva kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a peres felek között 2012-ig június 15. napján létrejött vállalkozási szerződés és a 2012. augusztus 31. napján létrejött kompenzációs megállapodás érvénytelen, egyúttal kötelezze az alperest 26.800.000 forint kölcsön tőke és annak 2013. január 1. napjától számított, a Ptk. 301/A § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamata és perköltség megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy az építési szerződés színelte, az annak tárgyát képező munkák nem kerültek elvégzésre, az a kompenzációs megállapodással együtt a hitelezők kijátszására irányult. Rámutatott, hogy a kompenzációs megállapodás alapjául szolgáló számla későbbi keltezésű mint maga a megállapodás. Kereseti kérelmét utóbb akként módosította, hogy a 2/2010 (VI. 28.) PK vélemény 6/a pontjában írtakra figyelemmel elsődlegesen a szerződések színeltségére, másodlagosan a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapítottan kérte azok érvénytelenségének megállapítását. Előadta, hogy az ... Kft., a ... Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. valamint az ... Bt. közötti, számos ponton tetten érhető összefonódás a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem fennálltát támasztja alá. Az alperesnek arról is tudnia kellett, hogy a kikötői pontonhíd 2010. június 30-i értékesítésével a felperes gazdasági tevékenysége megszűnt.

Az alperes az ellenkérelmében a kereseti kérelem elutasítását kérte. Előadta, hogy az építési szerződés szerinti munkák szükségesek voltak, azokat elvégezte, így a támadott szerződések érvénytelensége nem állapítható meg. Álláspontja szerint a felperes alaptalanul hivatkozott a Cstv. 40. § (3) bekezdése szerinti vélelem fennálltára.

Az elsőfokú bíróság a 67. sorszám alatti, 2017. február 13. napján kelt ítéletével kötelezte az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 26.800.000 forintot és ennek 2013. január 1. napjától az elsőfokú ítéletben részletezettek szerinti késedelmi kamata, 1.525.075 forint perköltséget, továbbá az államnak felhívásra 1.500.000 Ft feljegyzett illetéket. A törvényszék az ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes tulajdonában állt a ...i hrsz. alatti, kivett közforgalmú kikötő megnevezésű ingatlan, melyet a ...i ... és a ...i ... hrsz.-ú ingatlanokat terhelő úthasználati és átjárási szolgálat illet meg. Az ingatlant a felszámoló a felszámolási eljárás során 2015-ben értékesítette. Rögzítette, hogy a kereseti kérelemmel támadott építési szerződésben vállalt

feladatokra az abban rögzített feltételekkel egyezően az alperes szerződést kötött az ... Bt.-vel 24.130.000 Ft vállalkozói díj kikötése mellett. 2012-ben az alperes tagja és ügyvezetője ..., míg az ... Bt. belfelügyelője ..., kültagja pedig az édesapja, ... volt. Megállapította, hogy a perbeli szerződések megkötésének időpontjára figyelemmel a jelen eljárásban Ptk. rendelkezései - így a Ptk. 523. § (1) bekezdése a Ptk. 389. § -a, valamint a Ptk. 296. § (1) és (2) bekezdése - az irányadók.

A perben rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve megállapította, hogy a 2012. június 15-i szerződésben írtakkal ellentétben a munkálatokról építési naplót nem vezettek. Az alperes semmilyen egyéb írásbeli dokumentációt, pl. tervet, a vízügyi hatósághoz benyújtott engedélykérelmet vagy tájékoztatást, gépüzemnaplót nem tudott bemutatni. Kiemelte, hogy az elsőfokú eljárásban beszerzett, ... által adott, aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény is azt rögzítette, hogy a vállalkozási szerződés szerinti munkákkal kapcsolatban semmilyen dokumentáció, igazolás nem készült, azok engedélyeztetése sem történt meg. A perbelivel szomszédos ingatlan tulajdonló cég ügyvezetője, ..., a helyszínt a felperes megbízásából 2014-ben megsejmlélő ... tanúvallomása, a csatolt fényképfelvételek és a ... készítette igazságügyi szakértői vélemény alapján megállapította, hogy az építési szerződésben vállalt munkákat az alperes nem végezte el. Rámutatott, hogy az igazságügyi szakértői vélemény megállapítása szerint a ... és ... tanúk vallomása szerinti humusszal történő tömedékelés szakmailag teljesen hibás lett volna a partfal megerősítésével kapcsolatban. Az alperes korabeli ügyvezetője, valamint ... tanú vallomása és a ... által készített aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény, továbbá az adóhatóság és ... Kft. fotói alapján mindössze azt lehetett megállapítani, hogy a perbeli ingatlan megközelítését lehetővé tevő ingatlanokon az út karbantartásához szükséges munkák elvégzésére került sor. Mindezekre figyelemmel a törvényszék azt állapította meg, hogy a 2012. július 15-én kelt építési szerződésben foglaltakat az alperes nem teljesítette, ezért ellenérték őt nem illeti meg. Ebből következően a fennálló kölcsöntartozásba sem jogosult beszámítani a vállalkozói díjat, így a kölcsöntartozását, valamint annak késedelmi kamatait köteles megfizetni a felperesnek.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását, a kereseti kérelem elutasítását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új ítélet hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felperes kereseti kérelme elsődlegesen az építési szerződés, valamint a kompenzációs szerződés színleltségének, másodlagosan a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti érvénytelenségének megállapítására irányult. Ehhez képest a törvényszék a kereseti kérelmen túlterjeszkedve egy, a felperes által meg nem hivatkozott, eltérő jogcímre alapítottan találta a kereseti kérelmet megalapozottnak. Az elsőfokú ítélet indokolásából nem állapítható meg az sem, hogy a kereseti kérelemben foglaltakhoz képest a bíróság a Ptk. 207. § (6) bekezdése vagy a Ctv. 40. § (1) pontja alapján találta alaposnak a felperes kérelmét. Az elsőfokú ítélet indokolása szerint a törvényszék a kereseti kérelmen túlterjeszkedve azt vizsgálta, hogy az alperes teljesítette-e 2012. június 15-i építési szerződést. A teljesítés tényét a szerződés, az ahhoz kapcsolódó teljesítés igazolás, valamint a tanúvallomások is alátámasztják. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében írtak szerint és az út karbantartása folyamatosan megtörtént, az pedig téves megállapítás, hogy ezek a munkák nem a perbeli hanem ... kft. tulajdonában álló úton kerültek kivitelezésre. Utalt arra, hogy a szakértő által is megállapított humuszolásnak a jelen perben nincs jelentősége, mert szavatossági igényt a felperes nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és alperes perkiöltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint a törvényszék nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmen, mert az elsőfokú eljárás tárgyát az képezte, megilleti-e az alperest olyan vállalkozói díj, amelyet a kölcsöntartozás összegébe beszámíthat. A fellebbezésben írtakkal szemben az építési szerződés

teljesítését az alperes nem tudta bizonyítani, a más tulajdonát képező bekötőúton végzett munka nem képezte és nem is képezhette a felek közötti építési szerződés tárgyát. Az alperes a folyamatos karbantartásra eredménnyel azért sem hivatkozhat, mert az állítólagos két éves karbantartás nem valósulhatott meg az építési szerződés kelte és a teljesítésigazolás között eltelt mintegy két és fél hónap alatt.

A fellebbezés kisebb részben annyiban alapos, hogy az elsőfokú bíróság a 1952. évi III. törvény (Pp.) 213. § (1) bekezdésben írtakkal ellentétben nem döntött valamennyi kereseti kérelemről.

A felperes a 2014. április 10-én előterjesztett kereseti kérelmében a 2012. június 15-én kelt építési szerződés és a 2012. augusztus 31-én kelt kompenzációs megállapodás érvénytelenségének megállapítását, valamint a 2012. április 20-i kölcsönszerződésre alapítottn az alperes 26.800.000,- Ft és kamatai megfizetésére kötelezését kérte. E kereseti kérelmét a 33. sorszám alatt beadványában úgy módosította és tartotta fenn (38. szám alatti tárgyalási jegyzőkönyv), hogy az építési szerződés és a kompenzációs megállapodás érvénytelenségének megállapítását elsődlegesen azok színleltége okán, másodlagosan a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűen, a Pp. 206. § (1) bekezdésében írtaknak megfelelően értékelve azt helyesen állapította meg, hogy a vállalkozási szerződés alapján teljesítésre nem került sor. A fellebbezésben hivatkozott, az út karbantartásával kapcsolatos munkáknak e szempontból nincs relevanciájuk, mert a 2012. június 15-i szerződés tárgyát nem az ezek, hanem a szerződés 1.1. pontja szerinti partfal építési és erősítési munkák képezték. Az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmen túlterjeszkedett, amikor azt vizsgálta, hogy az építési szerződés teljesedésbe ment-e. A felperes az építési szerződés és a kompenzációs megállapodás színleltségét alátámasztó körülményként a kereseti tényállás részeként kifejezetten arra hivatkozott, hogy a 2012. június 15-i szerződés szerinti munkák elvégzésére nem került sor, ezért ennek az állításnak a megalapozottságát a törvényszéknek vizsgálnia kellett.

Az elsőfokú bíróság érdemben helyesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a 2012. június 15-i szerződés teljesítésének hiányában az alperes az e szerződés szerinti ellenértéket nem számolhatta el a 2012. április 20-i kölcsönszerződés alapján fennálló tartozásával szemben. Az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része ugyan nem tartalmazza, de annak indoklásából megállapíthatóan a törvényszék érdemben vizsgálta a kompenzációs megállapodás érvénytelenségét, és a 2012. augusztus 31-i szerződést az építési szerződésre alapított követelés hiányában találta a Ptk. 207. § (6) bekezdése szerint színleltnek.

Az építési szerződés szerinti díjazásra, e követelésnek a kölcsöntartozással szembeni elszámolására az alperes több okból nem lehet jogosult: ilyen ok lehet az, ha a szerződést nem, vagy hibásan teljesíti, de ilyen ok az is, ha a szerződésből annak színleltége miatt nem származik a feleknek semmilyen kötelezettsége. A szerződés nem teljesítése ugyanakkor nem jelenti feltétlen a szerződés színleltségét is, mert az az egyébként érvényes szerződés alapján a kötelezett szerződésszegő magatartásaként is értékelhető. Erre tekintettel az alperes arra helytállóan hivatkozott a fellebbezésében, hogy az építési szerződés teljesítésének vizsgálata mellett az elsőfokú bíróság érdemben nem bírálta el az e szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelmet. Az ítéletábra kiemeli, hogy a 26.800.000,- Ft követelés megfizetésére irányuló kereseti kérelem nem az építési szerződésen, hanem a 2012. április 20-i kölcsönszerződésen alapult, így az e követelés iránti igény nem értelmezhető úgy, hogy az magában foglalná az építési szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelmet.

Az építési szerződés szerint elvégzendő munkák teljesítésének hiányában irreleváns, hogy a fellebbezésben is hivatkozott úgynevezett humuszosítás mennyiben minősült volna az alperes részéről hibás, vagy hibátlan teljesítésnek.

Mindezekre tekintettel az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 213. § (2) bekezdése szerinti részítéletnek tekintette, és azt a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy az elsőfokú ítélet indokolásában írtaknak megfelelően megállapította, hogy a peres felek között 2012. augusztus 31-én kötött kompenzációs megállapodás annak színleltége okán a Ptk. 207. § (6) bekezdése alapján érvénytelen.

Az így elbírált kereseti kérelmeket meghaladóan az elsőfokú bíróságnak a továbbiakban vizsgálnia kell, hogy a 2012. június 15-én kelt építési szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelem mennyiben megalapozott.

A kereseti kérelem lényegében három szerződésen alapult, amelyek esetén a kölcsönszerződésre alapított kereseti kérelem összegére is figyelemmel a pertárgy érték is azonos. Az e részítélettel jogerősen elbírált kereseti kérelmekre figyelemmel ez idáig a felperes a részítélet vonatkozásában 100 %-ban, a teljes kereseti kérelemhez viszonyítottnak 2/3-ad arányban bizonyult pernyertesnek. Ezért az ítélet az elsőfokú ítélet szerint az alperes által az állam javára fizetendő feljegyzett elsőfokú illeték összegét a teljes kereseti illeték 2/3-ára, azaz 1.000.000,- Ft-ra leszállította, a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összegét pedig az elsőfokú bíróság által megállapított ügyvédi munkadíj és előlegezett költség figyelembevételével, összesen 1.070.895,- Ft-ban állapította meg. A másodfokú eljárásban a részítélet vonatkozásában az alperes pereszesnek bizonyult, ezért a Pp. 239. § és 78. § (1) bekezdése alapján - a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdésében és 14. §-ában írtakra is figyelemmel - köteles a feljegyzett fellebbezési illetéket az állam javára megfizetni. A másodfokú eljárásban a részítélet vonatkozásában 100 %-ban pernyertes felperes ügyvédi munkadíját az áfát is magába foglalóan az ítélet az 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (1), (2) és (5) bekezdése alapján összesen 381.000,- Ft-ban állapította meg.

Győr, 2018. február 14.

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk. . Maurer Ádám sk.
előadó bírósági elnök bírósági elnök

A kiadvány hitelűl:
Kiadó: